

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensihoitopalvelun palvelutasopäätös vuosille 2024-2026

1. Ensihoitopalvelun järjestämistapa

Hyvinvointialue järjestää tällä palvelutasokaudella ensihoitopalvelun monituottajamallin mukaisesti. Ensihoitopalvelun säännöllisestä ambulanssitoiminnasta hyvinvointialue tuottaa 70,2% itse, ja 29,8% hankitaan täydentävänä palveluna yksityisiltä palveluntuottajilta. Pelastuspalveluiden tehtäväalue päättää tuotantorakenteesta yksityiskohtaisemmin strategisen ohjauksen tehtäväalueen ohjauksessa.

2. Ensihoitopalvelun sisältö

2.1. Ensihoitopalvelun päivittäistoiminnan säännölliseen valmiuteen suunnitellut yksiköt

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensihoitokeskus tuottaa Sisä-Suomen yhteistyöalueella ympärivuorokautisen ensihoitolääkäripäivystyksen Pirkkalan ja Seinäjoen lääkärihelikopteritukikohdissa.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajat johtavat Pirkanmaan hyvinvointialueella ensihoitopalvelun operatiivista toimintaa johto- ja tilannekeskuksen päivystäjänä ja toimivat kentällä lääkintäjohtajana ja vaativan hoitotason ensihoitajana. Kenttäjohtajien operatiiviseen johtovastuuseen kuuluvat tarvittaessa päätökset ensihoidon valmiuden tilapäisistä muutoksista. Pidempikestoisista muutoksista päätetään hyvinvointialueen ja pelastuspalveluiden palvelulinjan toimintasäännön ohjaamalla tavalla.

Hyvinvointialueen kaikki ensihoitopalvelun ambulanssit ovat hoitotasolla ja valmiusaikanaan välittömässä lähtövalmiudessa. Palvelutasopäätöskaudella säännöllisessä päivittäisvalmiudessa on 37 ambulanssia, joista kolme on vuorokausittain 12 tunnin valmiudessa, loput ympärivuorokautisessa valmiudessa.

Ambulansseista 5 kpl on ensihoidon tehtävämääriltään hiljaisemmille kunnille sijoitettavia ja ensihoidon, pelastustoimen ja sosiaalitoimen tehtäviä tuottavia ympärivuorokautisessa valmiudessa olevia monitoimiyksiköitä.

Ensivastetoiminta sisältyy hyvinvointialueella ensihoitopalveluun. Hyvinvointialue tuottaa ensivasteyksikkötoimintaa joko itse pelastustoimen yksiköillä, tai hankkii palvelun sopimuspalokunnilta. Tuomi Logistiikka Oy:n koordinoimia kiireettömiä hoitolaitossiirtoja ajavia siirtoyksiköitä voidaan tarvittaessa käyttää ensivasteyksikköinä.

2.2. Ensihoitopalvelun erityisyksiköt

Hyvinvointialueen suunniteltuihin, itse tuotettuihin erityistoimintoihin kuuluvat:

1. TEMS-valmius. Hyvinvointialue ylläpitää alueellaan välitöntä TEMS-valmiutta yhdellä päivittäistoiminnan ambulanssilla normaalin ensihoitovalmiuden ohessa. TEMS-toiminnalla tarkoitetaan taktista ensihoitoa poliisin erityistilanteissa.
2. Monitoimiambulanssi. Valtioneuvoston myöntämällä valtionapupäätöksellä on kullekin viidelle yliopistosairaanhoidopiirille hankittu monitoimiambulanssi yhteistyöalueen käyttöön. Monitoimiambulanssi soveltuu infektiovaarallisen tai muutoin hoidollisesti vaativien potilaiden siirtokuljetuksiin. Yksikön käytöstä ja valmiusajasta sovitaan yhteistyöalueen järjestämissopimuksessa.
3. Erityistilanteiden yksikkö EPI081. Yksikkö ei ole ambulanssi eikä kuljeta potilaita, vaan toimii ensihoidon ja pelastustoimen erityistilanteiden tukiyksikkönä, ja tuottaa lisähenkilöstöä ja erityiskalustoa monipotilas- ja moniviranomaistilanteisiin.
4. Epäsäännöllinen täydentävä palvelutuotanto varayksiköillä henkilöstötilanteen näin salliessa.

Suunnitellun valmiuden lisäksi hyvinvointialue tuottaa omana toimintana tai hankkii yksityiseltä sektorilta lisäpalveluna ensihoitovalmiutta ensihoidon odotettuihin ruuhkahuippuihin (esim. juhannus, festivaalit yms.), ja voi toteuttaa muita ensihoidon palveluntarjontaan vaikuttavia kehityshankkeita (esim. mielenterveysambulanssi ja ns. Call center -toiminta)

3. Ensihoitopalvelua tuottavan henkilöstön koulutusvaatimukset

Ensivasteyksikön henkilöstöstä vähintään kahdella henkilöllä tulee olla ensivastetoimintaan soveltuva koulutus ja kelpoisuus. Hyvinvointialueen oman ensivastetoiminnan koulutus- ja kelpoisuusvaatimukset määritellään tarkemmin hyvinvointialueen sisäisessä ohjeistuksessa, ja hankitun ensivastetoiminnan osalta hankintasopimuksessa.

Kaikki ambulanssit ovat tasoltaan hoitotason yksiköitä. Henkilöstöltä edellytetään vähintään asetuksen ensihoitopalvelusta (585/2017) mukaista kelpoisuutta, huomioiden asetuksen 11§:n mukainen ns. siirtymäaikasäännös.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajan ja päivystävän ensihoitolääkärin koulutusvaatimuksista määrätään ensihoitopalvelun toimialueen sisäisesti.

4. Ensihoitopalvelun tavoittamisaikatavoitteet

Sisä-Suomen yhteistyöalueen ensihoitokeskus on valmistellut yhtenäiset palvelutasotavoitteet ajoista, joissa 50% ja 90% väestöstä hyvinvointialueilla eri riskialueilla tulee tavoittaa A- ja B-kiireellisissä tehtävissä (taulukko 2).

riskialue	50 %	90 %
Ydintaajama	6 min	10 min
Muu taajama	8 min	16 min
Haja-asutusalue	15 min	30 min
Muu alue	Ei määritellä	

Ensihoitopalvelun toimialueen tulee palvelutasopäätöksen vaikutuskauden aikana seurata ensihoidon palvelutasototeumaa, ja tarvittaessa uudelleenarvioida ja kohdentaa ensihoitopalvelun resursseja siten, että palvelutarpeiltaan samankaltaiset alueet saavat mahdollisimman yhdenvertaisen palvelutarjonnan.

5. Muut ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset asiat

Hyvinvointialueen rajat ylittävissä tehtävissä sekä ensihoitopalvelun ruuhka- ja poikkeustilanteissa hyvinvointialueiden ensihoidon kenttäjohtajat sopivat tilannekohtaisista menettelytavoista. Lähtökohtaisesti, A- ja B-kiireellisille tehtäville hälytetään hyvinvointialueiden rajoista riippumatta kohteen nopeimmin tavoitettava ambulanssi. C- ja D-kiireelliset tehtävät pyritään hoitamaan hyvinvointialueella toimivilla yksiköillä. Hyvinvointialueet tuottavat ensihoitopalvelun alueensa sisällä sijaitseville toisen hyvinvointialueen ns. eksklaavialueille.